

Pressemeddelelse

Thorbjørn Lausten - *DRIFT*

Nikolaj Kunsthal - 17. september 2022 – 22. januar 2023. Fernisering: 16/9 kl. 16:00-20:00

Esbjerg Kunstmuseum - 24. september 2022 – 26. februar 2023. Fernisering: 23/9 kl. 17:00-19:00

THORBJØRN LAUSTEN: DRIFT – mellem data og sansning

Hvordan kan man opleve naturfænomener, der befinder sig langt fra ens eget geografiske opholdssted? Hvordan kan man se og sanse atmosfæriske data? Og hvordan kan den samme udstilling vises to steder på samme tid? Det er spørgsmål som disse, der er omdrejningspunktet for *DRIFT*, der er en udstilling af datakunstens grand old man, Thorbjørn Lausten. Gennem årtier har han arbejdet med datavisualisering i krydsfeltet mellem kunst, videnskab og teknologi. I midten af september er han aktuell med en ny udstilling, der kan opleves både i Nikolaj Kunsthal i København og på Esbjerg Kunstmuseum.

I udstillingen *DRIFT* visualiserer Thorbjørn Lausten maritime og atmosfæriske data fra to forskellige områder: Danmarkstrædet, mellem Grønland og Island, og den vestlige del af Østersøen, inklusiv de indre danske farvande og Femern Bælt.

Med det nye totalværk undersøger Lausten, hvordan kunsten kan omsætte videnskabelige data, som ellers er utilgængelige for vores sanseapparat. Denne gang er hans fokus naturfænomener med stor betydning for Jordens klima og vores livsforhold. Således anviser han med *DRIFT* et helt nyt perspektiv på et højaktuelt tema, der angår os alle - både personligt og politisk.

De visualiserede data omsættes i udstillingssalen til store konkret-abstrakte, foranderlige filmiske projektioner, der ændrer sig i takt med, at data hentes direkte ned fra Den Europæiske Rumorganisations satellitter*. Billederne dannes på baggrund af et farve- og tegnsystem udviklet af Lausten og bestemmes af de nye informationer, som kontinuerligt opdateres. I udstillingen projiceres de filmiske sekvenser i storformat, så man som gæst vil være fuldstændig omgivet af alle disse på én gang konkrete og uhyre abstrakte naturforhold. Og på den måde kan man stå samtidig i Esbjerg og København og sanser videnskabelige data fra fænomener, der udfolder sig her og nu i Østersøen og farvandet mellem Island og Grønland – fænomener som er af væsentlig betydning for de store globale havstrømme og dermed klimaet.

I øst og vest

Som et særligt greb, der forstærker selve ideerne bag Laustens værk, udnytter Nikolaj Kunsthal og Esbjerg Kunstmuseum aktivt, at billederne genereres elektronisk. I stedet for at vise værkerne forskudt præsenteres de simultant - tilpasset henholdsvis Esbjerg Kunstmuseums rå, modernistiske rum og Nikolaj Kunsthals gotiske og højloftede rammer. Udstillingernes gæster får således en identisk og dog væsensforskellig oplevelse. Centralt er det, at dele af virkeligheden i et fjernt geografisk område ikke alene gøres tilgængelige for vores sanser, men så at sige multipliceres og perciperes synkront forskellige steder i landet.

Selve udstillings samarbejdet bidrager på den måde til at forstærke de interessante spørgsmål om

virkelighed kontra repræsentation, som Lausten rejser. For i hans værk er der ikke tale om en afbildning, men om visuel ”objektiv” betydningsdannelse.

Thorbjørn Lausten siger selv: *“De færreste tænker over, at vores virkelighedsbilleder i vid udstrækning er en konstruktion. Vores virkelighed bliver mere og mere afhængig af data, der ofte kun kan forstås, når de er visualiserede. Data og algoritmer er imidlertid ikke neutrale og objektive, men indgår i større politiske, sociale og økonomiske sammenhænge. Alt afhængig af teknologi og software kan identiske data derfor se vidt forskellige ud. DRIFT peger således også direkte på, hvordan de videnskabelige instrumenter og de visuelle teknologier får større og større indflydelse på alle samfundsområder – og dermed på vores forståelse af verden overhovedet.”*

Æstetisk og videnskabelig repræsentation

Denne pointe er selve omdrejningspunktet for Laustens praksis, og i *DRIFT* rendyrker han et 1:1-forhold mellem data og visualisering, så man ikke umiddelbart kan adskille æstetisk og videnskabelig repræsentation. Hans værk er således ikke en illustration; det er ikke alene bærer af konkret viden, det genererer også viden. I en vis forstand er det virkelighed, da det først er gennem værket, de forskellige data for alvor kan sanses og erkendes.

DRIFT kan opleves i Nikolaj Kunsthal fra 17. september 2022 til 22. januar 2023.

DRIFT kan opleves på Esbjerg Kunstmuseum fra 24. september 2022 til 26. februar 2023.

Læs mere om udstillingen nedenfor – eller besøg nikolajkunsthal.dk og eskum.dk.

Pressekit, inkl. pressebilleder, kan downloades her. Kunstner, titel og photo credits fremgår af filnavnene:

<https://drive.google.com/drive/folders/1wzvrRxAYPVveQu1Aq3bitPyYsn4GnZYI>

**Alle referencer til eller benyttelse af ESA/Sentinel Data er fri og gratis, men må ikke gøres til genstand for kommerciel brug. ESA skal altid krediteres således: Copernicus Sentinel data 2022/23.*

Henvendelser vedrørende interview med Thorbjørn Lausten skal ske via:

Nikolaj Kunsthal, PR- og kommunikationsansvarlige Thomas Borre

thomas.alstrup.borre@kk.dk * +45 26397403

Esbjerg Kunstmuseum, Christiane Finsen, museumsinspektør

cmf@eskum.dk * +45 75130211

Mere om DRIFT

I *DRIFT* visualiseres data fra naturfænomener i og omkring den vestlige del af Østersøen og Femern Bælt samt farvandet mellem Island og Grønland, Danmarkstrædet. De to steder er valgt, da de begge er af både national og international betydning. Samtidig er der anselige afvigelser mellem dem i forhold til det, Thorbjørn Lausten selv betegner 'civilisatorisk energi'. Sammenligningen af data fra de to områder kan dermed også vise, hvilke konsekvenser forskelle i befolkningstæthed og menneskelig aktivitet har på klodens temperaturforhold.

De data, som visualiseres i *DRIFT*, hentes ned i udstillingssalene via satellitter, og i løbet af udstillingsperioden bliver dette datamateriale konstant opdateret via servere. I tilgift præsenteres visualiseringer af op til 30 år gamle offline data, som – sammenstillet med de nye data – kan vise forandringerne i bl.a. temperatur, algedannelse, salt- og CO₂-indhold.

Om Thorbjørn Lausten

Thorbjørn Lausten er født i 1945. Han arbejder inden for en bred vifte af kunstneriske medier lige fra maleri over lysskulptur til installation. Gennem hele sin karriere har han udforsket og synliggjort fænomener, vi ellers ikke ville kunne se. I krydsfeltet mellem billedkunst, naturvidenskab, filosofi og teknologi undersøger han bestandigt de store, essentielle og eksistentielle spørgsmål om, hvordan vi tillægger de fænomener, der omgiver os, betydning, og hvordan vi skaber mening i verden. Thorbjørn Lausten er repræsenteret i en lang række museers samlinger. Han har desuden modtaget flere æresbevisninger, herunder Eckersberg Medaillen, Carl Nielsen og Anne Marie Carl-Nielsens Legat samt Statens Kunsthøjesterets livsvarige hædersydelse.

Om Nikolaj Kunsthal

Nikolaj Kunsthal præsenterer især dansk, men også international samtidskunst i unikke historiske omgivelser midt i København. Kunsthallen er beliggende i den gamle Sankt Nikolaj Kirke, der kan dateres tilbage til 1200-tallet. Den smukke arkitektur indgår i samspil med skiftende udstillinger, senest af Ditte Ejlerskov, Nikoline Liv Andersen, David Lynch, HuskMitNavn, Leonard Cohen m.fl. Nikolaj Kunsthal har sit fokus på Københavns samtidskunstscene og er optaget af kunstmøder på tværs af genrer, medier og formater. Kunsthallen præsenterer også løbende koncerter, performances, omvisninger, middage, talks og ikke mindst det nye udstillingsrum Platform, der er dedikeret til unge kunstnere og kuratorer.

Om Esbjerg Kunstmuseum

Esbjerg Kunstmuseum er et museum for moderne kunst og samtidskunst, der er kendt for at fungere som et æstetisk laboratorium. Her kan kunstnere afprøve anderledes ideer, og publikum tilbydes oplevelser, som de måske ikke forventede at få. Gængse udstillings- og formidlingsformater gentænkes kontinuerligt, så kunsten kan opleves i skiftende krydsfelter med bl.a. naturvidenskab – krydsfelter der også undersøges i museets særlige forskningsprogram i publikumsreaktioner. Samtidig vises den velrenommerede samling i præsentationer, der etablerer nye dialoger mellem værkerne, mens de åbne magasiner byder på udtræksvægge fyldt med malerier, der ellers ikke ville være tilgængelige.

**NIKOLAJ
KUNSTHAL**